Ч. 116. Львів, субота 15. липня 1922. Почтову належність оплачено гуртом. Рік I.

ГРОМАДСЬКИЙ ВІСТНИК

Виходить о годині 7. рано.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 1200 М. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голандії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Швайцарії 5 фр. шв., Німеччині 100 марок, Чехословаччині 30 корон ч., Болгарії 60 левів, Румунії 50 лей, Австрії 3000 корон. Зміна адреси 80 марок польських.

ОГОЛОШЕННЯ: Рядок дрібного друку або його місце в рубриці „Оголошення" 75 М., в „Надісланім", в „Оповістках" і некрольоги 150 М. Між новинками і в редакційній части 200 М., на першій стороні 300 М. За дрібні оголошення 20 М від слова; товстим друком подвійно. В неділі і свята 50% дорозче.

Один прим. 50 Мкп.

РЕДАКЦІЯ, АДМІНІСТРАЦІЯ й ЕКСПЕДИЦІЯ: ЛЬВІВ, РИНОК ч. 10

Митрополит Андрій ґр. Шептицький.

(З приводу 30 ліття Його священства.)

14. липня 1892 р. після чотиролітнього новіціяту у Василіян 27-літний Андрій ґр. Шептицький зложив монаші обіти. 22. серпня того самого року Його виординовано на священника.

Українське громадянство в Галичині звернуло насторожену увагу на молодого монаха, що повернув до віри і національности своїх предків. Правда — широкі круги галицької суспільности мало були поінформовані про психольоґічний процес, якого речником був славний історик, професор київського університету — В. Антонович. І поворот спольщених українських родів до національности і віри предків був більш популярний по тамтой бік Збруча. На Галицькій Україні ґраф Шептицький був перший, що пішов слідами проф. Антоновича.

Коли в 1899 р. молодого Василіянина іменовано станиславівським владикою, а ще більш — коли в рік пізнійше засів Він на митрополичім престолі у Львові, не можна сказати, що ціла суспільність віднеслася з повним довірям до свойого Митрополита. Був доволі сильний нахил ставити цю номінацію у звязку зі спробою Змартвихвстанців і реформою Василіян через Єзуїтів. В здобуванню довіря і любови української суспільности мав митрополит Шептицький куди більші труднощі, як кождий инший з Його попередників на митрополичім престолі.

Молодий князь церкви Галицької України здавав собі зразу з сього справу. Його всесторонна невсипуща діяльність без найменшої познаки погоні за популярністю — мала в собі стільки часом прямо героїчного такту, стільки педаґоґічного хисту, що леди непомітно зачали таяти зараз таки в перших роках вступлення на владичий престол. Змагаючи до своєї мети, все мав на увазі уклад сил в своїй суспільности. І Його амбіцією було зводити ці сили до купи, як найбільш ослаблювати площини терть у внутрі суспільности.

А суспільність свою знає Він, як мало хто инший: майже немає в Східній Галичині закутка, в який не заїхав би підчас своїх візитацій, в якому не війшов би в безпосередній контакт з масами.

Свій авторітет серед суспільности піддержував і утверджував своїми вкладами в скріплювання культурних і економічних позицій нації. За Його активною підмогою парцелювалися поміщицькі лятифундії (найчільнійший співробітник Митрополита о. прал. Т. Войнаровський сам розпарцелював понад 36.000 морґів поля), Його коштом повстали дівоча ґімназія Василіянок, Народня Лічниця, Вакаційні Оселі, Національний Музей. Він давав перші основи під господарські фахові школи.

Богато з поміж нашої інтеліґенції завдячує Йому своє образовання: удержував їх чи то в ґімназії, чи на університеті. На Його фонди студіювали мистці-Українці за границею. Не тільки Галичане, а й Придніпрянці.

Від політичного життя стояв осторонь. Політичних амбіцій у Нього не було. Всеж в критичних моментах нації, коли потрібне було маніфестаційне зєдинення всіх сил суспільности, Митрополит ставав в дружньому ряді національного проводу. Так було в розгарі боротьби за виборчу реформу і за український університет.

Так було в перших початках війни. А коли з півночі залили Галицьку Україну царські полки, Владика не покинув Святоюрської Гори. Цей свій свідомий крок відпокутував в царській тюрмі. Розпався царат і митрополит вернув з авреолею Мученика на многострадальну Галицьку Землю.

І вкінці останній період, після падолисту 1918 р... Колись історик Галицької України, переходячи крок за кроком діяльність Митрополита в періоді визвольних змагань галицької вітки українського народу, склонить голову перед гартом духа і незломною енерґією Владики, перед Його самопосвятою.

Другий рік добігає, як Митрополит поїхав до Америки. Там поставив підвалини під обєднання еміґрації, яка в цей важкий час прийшла з видатною матеріяльною підмогою для Рідного Краю.

Цей останній Його подвиг ще більш скріпив той ясний образ Найвисшого Достойника церкви західноукраїнських земель, образ, який має силу поривати маси.

На Митрополита, головно в останніх часах, з боку ворожих чинників падали найчорнійші наклепи, йшли до Риму найогиднійші доноси. Та Рим мусить тямити, що на його поставу до митрополита Шептицького дивиться не тільки Галицька Україна, а й Велика Україна, для якої Він являється одним з найбільших культурних сподвижників української нації в останніх десятках літ. Сьогодня, в трийцятилітню річницю священства Голови гр.-кат. церкви, яка на західних землях України зробилася національною церквою, українське духовенство повинно глибоко призадуматися над своєю ролею на всіх тих ділянках національного життя, на яких митр. Шептицький положив великі заслуги. З огляду на момент повинно воно призадуматися тим глибше і витягнути відповідні висновки.

В дусі великих предків.

Коли трийцять літ тому назад теперішній митрополит галицької землі ґр. Андрей Шептицький рішався зложити монаші обіти, він більше, ніж коли небудь до тої хвилі, воскрешував у своїй уяві незабутні постаті своїх великих предків, котрих слідами мав пійти. Тими великими предками, що їх лиця у родинній ґалерії портретів сильнійше всіх приманювали до себе молодого новика, не були ані латинські епископи-інфулати, ані особи з ґенеральськими відзнаками польського королівства; то були фігури в таких же монаших каптурах, як і той, що він його саме брав на голову, як шелом до тяжкого подвига в життю; то були львівські владики з роду Шептицьких — Варлаам, Атаназій, Лев.

Щож спонукало нащадка їх пійти й собіж за ними? Блиск їх достоїнства? Чар суспільного становища? Чи може перспективи вигідного життя? Все воно могло потягти кождого, але старшого віком; кождого, але не молодця з панського роду, з свіжо покінченим університетським образованнєм, з виглядами на найкращу карієру в світі. Щоб рішитися вступити в сліди тих предків, яких молодий новик Андрей собі уподобав, треба було відчути в собі їх духа — духа призвання до виступу в такій роли, яка в межах усталеного суспільного й державного устрою не булаб ролею слуги, хочби й найвисше поставленого, але ролею самостійного діяча-суверена.

Грати побіч короля ролю другого суверена в польській державі — це була мрія кождого польського шляхтича до упадку Польщі. Не кождому одначе щастило таку ролю відограти. На це треба було мати або величезні маєтки, бути маґнатом, або бути певним панування над великою масою населення. Завдяки великим маєткам, екстериторіяльним паном у Польщі під кінець XVI. ст. був князь Константин Острожський. На опанованню душ великої маси українського населення будували свою суверенність у Польщі українські владики. Навіть той факт, що їм не давано сенаторського крісла в польськім соймі, помагав їм. Наскільки серед маси українського населення почуте відрубности від Поляків випливало з релігійних ріжниць і давало церковному ієрархови характер представника тої відрубности, на на стільки й відсуненнє його від сенаторського крісла в польськім соймі було в очах українського народа неначе ствердженнєм того характеру: український владика, не засідаючи на сенаторськім кріслі в польськім соймі, являвся висшим від того сойму, побіч короля другим сувереном.

Духом призвання до виступу в ролях суверенів при опертю на масі українського народа визначились усі три владики з роду Шептицьких в XVIII. ст. З українським народом, що давав підставу їх силі, вони мусіли симпатизувати. Щоби його симпатії запевнити собі, мусіли для нього працювати, мусіли з ним і терпіти.

Неначе на прибічну ґвардію, опираючися на свій клир, на біле і чорне духовенство, владики Шептицькі про нього в першій лінії подбали. Черця Ч. С. В. В. епископ Варлаам дав нову реформу, митрополит Атаназій — орґанізацію в рамах великої провінції. Світському духовенству митрополити Атаназій і Лев дали відповідне образованнє й піднесли його повагу. Против польських кливет, кинених на нього після коліївщини, митрополит Лев виступив з енерґічним протестом. В Польщі він боронив ревно достоїнства свого клиру аж до тої хвилі, в котрій міг передати його в оборону сильному австрійському правительству.

При помочи зорґанізованого духовенства всі три владики з роду Шептицьких не уставали в працях над піднесеннєм поваги української Церкви, чим сильно причинилися до спинення латинізації й польонізації на українських землях. А щоб у своїх змаганнях мати по своїй стороні римську Столицю, вони вміли приєднувати її для себе своєю церковно-політичною діяльностю, зверненою до Сходу. Митрополит Атаназій не в порожне мірив, мобілізуючи всі сили своєї архиепархії до обнови її на засадах ухвал Замойського Синоду; озвався на це Мазепин сподвижник, Пилип Орлик, звертаючись до ґенерала Єзуїтів у Римі з обітницею допомогти в переведенню цілої України на Унію за допомогу зі сторони римської Столиці в осягненню державної самостійности для України. З аду

Пр. 216|22. В Імени Річипосполитої Польської! Суд окружний карний яко Трибунал пресовий у Львові рішив на внесок Прокураторії Державної, що зміст часописи „Громадський Вістник" ч. 112. з дня 8. липня 1922. в артикулах під наголовками 1) „Учительський Зїзд" в уступах а) між словами „богато-богато" і „все що нас скріпляє", б) між словами „чергового покоління" і „Він же у великій мірі". 2) „З жночого життя на еміґрації" в уступі між словами „учительок і студенток" і „та про... жорстоких" містить в собі єство злочину з § 65 а) закону карного узнав доконану в дни 8. липня 1922. року конфіскату за оправдану і зарядив знищення цілого накладу і видав по думці § 493 п. к., заказ дальшого розширювання того друкового письма. Заразом видав наказ відвічальному редакторови тої часописі, щоби се рішення помістив безплатно в найблищім числі і то на першій стороні. Невиконання того наказу потягає за собою наслідки предвиджені в § 21 зак. друк, з 17. грудня 1862 Д. п. д. № 6 ex 1863, а іменно засудження за переступство на гривну до 400 Мп. — Львів, дня 9. липня 1922. (Підпис нечиткий)

шевні мрії митрополита Атаназія й Пилипа Орлика були певно відомі митрополитови Львови, коли він, щоб здобути для своєї Церкви більше поваги в Австрії, розширяв перед нею горизонти на зазбручанську Україну.

А по за обсягом чисто церковних і церковно політичних справ владики Шептицькі розвивали діяльність вельми корисну для піднесення українського народа в культурному напрямі. Двір владик Шептицьких у XVIII. ст. чекає на свого історика. Історія того двора буде великою частиною історії укр. культури й мистецтва. Історія будовання святоюрської катедри владиками Атаназієм і Львом, історія украшення її мальовилом і різьбою, історія організовання при ній капелі і хору співаків, єдиних в своїм часі у Львові, історія Варлаамівської друкарні в Уневі — все те доси не прослідженe, а не менше для українського народа важне, ніж його церковні і політичні справи.

І не лиш у творенню для будуччини були владики Шептицькі людьми не середної міри; вони дбали і про минуле. Памятки минулого — музейні й бібліотечні — збирали люди в їх окруження натхнені їх духом, Левинські, Стрілецькі й ин.

Духом великих предків повіяло й на їх нащадка, теперішного митрополита галицької землі гр. Андрея Шептицького. Одної днини, коли він, перед зложеннєм монаших обітів у хаті своїх батьків, вдивлявся в обличя владик Варлаама, Атаназія чи Льва, до нього промовили їх риси так, як могли промовити до молодця-ідеаліста, обдарованого й малярським хистом, а ще більше, завдяки матери, спосібностю вникання в таємниці малярського пензля. І він рішився піти слідами їх. І не лиш засів на владичім престолі, але й цілою дотеперішною діяльностю своєю на користь українського народа дав доказ, що вміє щиро трудитися в дусі великих предків, зберігаючи так, як вони зберігали, на свойому найвисшому серед українського народа становищи, достойну суверенність дома й на еміграції.

Д р Василь Щурат.

Обезпечайте негайно від огню ЗБОЖЕ і ПАШУ лише в Тов. вз обезпечень „ДНІСТЕР“, бо біда не спить І. 1—3

В побуту митрополита Шептицького в Бразилії.

Український тижневник „Праця“, що виходить в бразилійськім місті Прудентополіс, приносить в числах з мая, які наспіли тепер до Львова, такі вістки про побут ексц. митроп. Шептицького серед тамошнього українського громадянства. Вістки, що правда, трохи перестарілі, але все таки не лишені інтересу й для наших читачів.

В суботу, дня 22. квітня митр. Шептицький приїхав залізничим поїздом до Марешаль Маллет, де дожидали його місцевий душпастир о. Ананевич, префект міста та представники инших місцевих властий. В привитанню взяла участь міська орхестра і маси народу, не лише Українців, але й Бразилійців. Надходячий поїзд стрінула орхестра бразилійським гимном. Коли на плятформі показалася висока стать митрополита, народ почав з ним сердечно витатися. Опісля митрополит усів до повозу і в супроводі священиків, сотні кінноти, мас народу і при звуках гимну „Ще не вмерла Україна“, який відограла міська орхестра, удався до триюмфальної брами, що була виставлена при вході на вул. Т. Шевченка. Ціла довга вулиця від стації, висаджена піньорками, була прикрашена ріжнобарвними хоруговками. Місцевіж Українки роздавали всім українські відзнаки.

Повіз затримався у тріюмфальній брамі і митрополит висів, щоби вислухати привітів. Перший промовив проф. Прокіп Білик, що сказав між иншим:

„Трийцять літ проминуло, як в отсих дівичих лісах поселився Українець, покинувши рідний край та шукаючи кращої долі. Здавалося, що серед чужих людей в незнанім краю з Українців скоро не остане й сліду. Здавалося, що чужі ліси і гори, чужі люде скоро витиснуть з їхньої памяти рідний край, рідне село, рідні звичаї. Бо прийшов сюда зі старого краю найбіднійший і найнещасливійший, прийшов прямо в найми у незнаних людий. Однак трийцять літ уже минуло, а Українці в Бразилії не тільки не щезли серед других націй, не тільки не забули своєї мови ні свойого рідного краю, противно вони за той час стали ще кріпшими. Вони навчилися уважати себе невіддільним членом українського народу, горе рідного краю стало його горем, а радість його радістю.

Се сталося через те, що хотяй всі його забули, всі покинули, то рідна українська церква його не покинула. Вона прийшла за ним в ті чужі ліси, в ті гори, вона піддержувала його на дусі, вчила та виховувала. Одній церкві завдячує бразилійський Українець, що пізнав себе як чоловіка і члена великої української нації. Завдяки лише церкві і молоде покоління з любовю відноситься до всього свойого рідного. І шож може бути милійшим для бразилійського Українця, як витати у себе голову тої церкви, що в найтяжшій хвилі української нації не оставляє її, ділить з ним ранійше біду, війну та неволю, а нині гірку долю на вигнанню — на чужині. Він піднявся труду, щоби спасати десятки тисяч українських сиріт, будучих членів і робітників української нації“.

І плили ще инші сердечні слова признання і вдячности для великого церковного і національного діяча, а вторували їм грімкі оклики зібраних „слава“.

Опісля в товаристві о. ігумена Шкирпана та супроводі кінноти поїхав митрополит до української церкви на третій кольонії а весь народ потяг за ними. Перед церквою, в гарно прибраній тріумфальній брамі, на якій виднів напис: „Витай Архиєрею!“, стрінув митрополита о. парох П. Процьків з процесією і церковним брацтвом. Від місцевої української інтелігенції промовив М. Бабірецький, від молодіжи панна Марія Кузьма, і вкінци сам о. парох. Митрополит подякував за привіти і удався з процесією до церкви. По хвилі спочинку став на дворі під церквою проповідати. Народ слухав немов зачарований краснорічивих слів свойого Архипастиря, ловив кожду його думку, боячись, щоб ні одного слівця не стратити. Опісля митрополит сів під церквою сповідати, коли тимчасом в церкві відправлялась вечірня.

Того самого дня пізним вечером митрополит приняв на послуханню депутацію околичних кольоній, куди сам не міг навідатись. Для кождого мав слово потіхи, заохоти, поучення або напімнення і всі віддалялися з радістю в серцю та з усміхом вдоволення на лици.

На другий день митрополит знову сповідав від рана а потім на дворі при церкві відправив співану Службу Божу з асистою о. Криницького і о. Ананевича. Опісля знову чудова проповідь, що як бальсам ділала на зболілі серця наших переселенців.

Того самого дня митрополит удався до поблизької місцевости Дорізону а відтак поїхав по українських кольоній Порто Уніон, Антоніо Кандідо, Жангада, Нова Галичина, Круз Машадо, Антоніо Олінто, Іарасема і т. д. Всюди гарно його витали, не лиш Українці, але й Бразілійці та Німці. Одинокі Поляки відказалися від приняття і ніде не вийшли привитати Апостольського візитатора. Польські католики дістали видко поучення від своїх архикатолицьких опікунів.

Шліть жертви на будову памятника на могилі Леся Мартовича до Пов. Тов-а Кредитового „Віра“ в Раві Руській.

Українська державна ідеольоґія.

IV.

Ми зазнайомилися можливо докладно з концепціями д-ра Д. Донцова і д-ра В. Панейка у їх таки власнім викладі. А тепер декілька заміток до цих концепцій — що найважнійших та найбільш загальних.

Отже передовсім на самім вступі треба підчеркнути, що оба автори переконані українські державники. І в д-ра Д. Донцова і в д-ра В. Панейка основна догма їх концепцій — суверенність української нації: Українська Держава.

Та шляхи, якими вони радять іти до цеї мети, діяметрально противні.

Польща в концепції д-ра Д. Донцова, Росія в концепції д-ра В. Панейка — отсе ті чинники, при допомозі яких вони мають надії зреалізувати наш найвищий національно-політичний ідеал.

Та чи надії ті оправдані?

Ціла наша історія і сучасність відповідає катеґорично: **Ні.**

Бо як раз ті чинники, при допомозі яких хотять будувати Українську Державу оба наші автори, й були тими чинниками, що завсіди ставилися до української державности ворожо — і це своє неґативне становище засвідчили ділом: **руйнуванням і зруйнуванням нашої державности.**

Чи треба пригадувати загально відомі історичні факти?

1169 і 1918 рр. — отсе граничні дати одного періоду в нашій історії, якого зміст: руйнування і зруйнування української державности на Україні — Московщиною.

1340 і 1918 рр. — отсе граничні дати другого періоду в нашій історії, якого зміст: руйнування і зруйнування української державности на Україні — Польщею.

Московщина була першою з поміж посторонніх сил, що — дружно з внутрішною українською анархією — почала свідомо руйнувати стару Українську Державу над Дніпром. Свідчить про це вимовно вже напад і зруйновання столиці України, Київа, суздальським князем Андрієм Боголюбським уже в 1169 р. — зруйнування, з якого Київ не піднявся уже аж до повного упадку старої Української Держави над Дніпром. А пізнійші віки — що вони говорять нам? Переяслав і Полтава та зруйнування Січи — проба оперти будування Української Держави о царську Москву Б. Хмельницьким і постепенна ліквідація української державности на протязі 2-ої пол. XVII-го й 1-ої пол. XVIII-го вв. та повне її зліквідування у 2-ій пол. XVIII-го віку аж до останньої проби В. Винниченка оперти відбудування соціялістичної Української Республіки о червону Москву та московська окупація України в 1918 р. — отсе клясичні зразки того, як ставилася і ставиться Московщина (у всіх своїх відтінках!) до суверенности української нації — до української державности.

А другою посторонньою силою, що так само — користаючи з внутрішної української анархії — свідомо руйнувала Українську Державу і державність над Дністром і над Дніпром, була — Польща. Свідчить про це так само вимовно передовсім зруйнування старої Галицько-Володимирської Держави польським королем Казимиром Великим у 1340 р. А дальше: Люблинський акт із 1569 р., який зруйнував до краю і той останок старої української державности, який зберігся ще був у Литовсько-Руській Державі, відриваючи від т. зв. Вел. Кн. Литовського всі майже його українські землі аж по Дніпро та прилучаючи їх як звичайні провінції до Польщі. Вкінці: 1918—1919 рр. всім нам свіжо ще у памяти“.

І нехай нікого не вводять у злуду такі акти, як Гадяцький із 1656 р. — аж до найновійшого польського походу на Київ та московських декларацій про „самоопределение вплоть до отделения“. Бо Гадяцький акт з його Вел. Кн. Руським був таким самим мертвим плодом XVII ст., як є ними й „будована“ Польщею УНР. у 1920 р. та велика московська містифікація УСРР. наших днів.

Та не мертвим плодом за те, а зовсім реальними були такі акти, як Андрусівський із 1667/8 р. та Рижський із 1921 р., — акти, якими Польща і Москва ділили поміж себе Україну.

Таке говорять нам: історія і — сучасність.

Що сказалаб іще майбутність — ми не знаємо.

Та колиб вона й була навіть повним запереченням усього минулого та сучасного, то й тоді ні концепція д-ра Д. Донцова з його орієнтацією на Польщу, ані концепція д-ра В. Панейка з його орієнтацією на Росію не можуть стати українськими національними концепціями.

Чому?

Тому, що це було би національним самоубийством коли не цілої то значної части ни України.

Бо чи передумали оба автори аж до краю, які наслідки для української нації несуть і принеслиб обі їх орієнтації, колиб запанували серед нас?

Для прикладу возьмім концепцію д-ра Д. Донцова — будування Української Держави при допомозі Польщі.

Сам д-р Д. Донцов отверто і ясно заявляє і кладе натиск на те, що в нашім інтересі лежить **сильна Польща** — як льоґічна консеквенція цілої його орієнтації. Та одночасно кілька разів він говорить про тимчасовість уступок західних українських земель Польщі. Якжеж погодити зі собою такі два противні собі та в тім випадку виключаючі себе взаїмно поняття, як „сильна Польща“ та „тимчасовість“ приналежности наших земель до неї? Не вжеж Польща, подержавши їх якийсь час, сама, добровільно, віддасть їх колись Українській Державі?

Це — одно.

А друге:

Що це значить сильна Польща у практиці?

Це — передовсім скріплення польскости на українських землях, що нині складають чи не третину території Польщі.

Так і розуміла це сама Польща за весь час своєї історії — від перших початків польської експансії на Схід аж по нинішній день.

Бо будування сильної Польщі на українських землях має вже свою вікову історію. Це від давна відомий польський похід на здобуття західних українських земель, здобуття не тільки політичне, але й культурне та етнічне. Похід, перед яким український народ раз-у-раз уступав зі своєї пра-

дідної землі чим раз дальше на Схід, тратячи **безповоротно** великі простори землі між Вислою, Сяном і Бугом на користь етнографічної маси польської та сходячи чим раз більше зі становища господаря до ролі національної меншости вже навіть подекуди і на схід від р. Сяну.

І тут велике непорозуміння, коли д-р Д. Донцов називає ренегатами галицьких Українців за те, що не хочуть добровільно згодитися на — національну **смерть**.

Те саме, змінивши тільки Польщу на Росію, треба сказати і про орієнтацію д-ра В. Панейка на Москву. Вправді етнічна експанзія Москви не загрожує Україні в такій мірі, як етнічна експанзія польська, бо головний напір Москви під цим оглядом іде не на Україну. Та за те не менш серіозно загрожує Україні инша московська експанзія — культурна. Експанзія, яка не тільки що здержує незавершене ще формування української нації і національности, але робить велике спустошення в умах та душах нашого народу над Дніпром, роблячи його нездібним до власного державного життя. І з цього огляду повну рацію має д-р Д. Донцов, коли звертає увагу на небезпеку, якою загрожує нам спеціяльно російська культура.

Та припустім неможливе — можливим.

Оба автори переконали Українців і вони виконують їх ради у практиці. Одні будують сильну Польщу, а другі — так само сильну Росію (бо Зєдинених Держав Сх. Европи поки що нема!) — одні і другі „в нашім інтересі".

Чи вже саме зіставлення таких основних суперечностей не показує цілого абсурду пропаґовання у нас польської та російської орієнтацій?

І тут виринає основне питання: Чи орієнтації — себто числення на якусь означену посторонню силу — можна і слід взагалі підносити на педесталь національно державної ідеольоґії?

Бо постороння сила це тільки хвилева допомога при будуванню держави, допомога, яка дуже часто зявляється несподівано і в останньому моменті і яку предвидіти не завсіди можливе.

Та і найбільша навіть постороння сила не зможе збудувати нам Української Держави, коли в нас самих не буде моральних і психольоґічних передумов для цього.

І витворити ці моральні та психольоґічні передумови серед української нації — це заложити фундамент під будову Української Держави, фундамент, без якого державний будинок — навіть і збудований уже посторонньою силою — мусить скорше чи пізнійше таки завалитися.

Клясичний приклад: 1918 р. на Україні.

*

Збираю до купи все сказане вище:

1) Не можна будувати Української Держави при допомозі народів чи держав, які, як учить нас історія і сучасність, принципіяльно ворожі українській державности.

2) Не можна в імя українського державного ідеалу пропаґувати скріплення наших історичних ворогів, бо це значить — пропаґувати національне самоубийство.

3) Не можна взагалі підносити на педесталь національно-державної ідеольоґії будування Української Держави чужими силами, бо і найбільша чужа сила нічого не збудує, коли в нас самих не буде моральних і психольоґічних підстав для цього.

4) Моральні та психольоґічні підстави під будинок Української Держави — це виставлення ясного українського національно-державного ідеалу та витворення чистої української національно державної ідеольоґії серед української нації.

(Докінчення буде)

Платіть партійний податок!!! Присилайте на адресу! „Краєвий Союз Кредитовий" у Львові, Ринок 10., вкл. кн. ч. 5.000. Жертводавці понище 500 мп. будуть оголошені поіменно!!

В змаганнях за рідну школу.

Стрийське передм. м Львова приступило до орґанізації своїх сил під прапором рідної школи. Згуртувати наших людей в одну карну громаду, вказати їм шляхи до одної меґи, піднести їх морально і духово через трівку злуку і взаїмну обміну думок на сходинах і відчитах — ось цілі, які поставили собі кружки У. П. Т. імени Ганни Барвінок і Шевченка, скликуючи спільні збори на день 25. червня ц. р. І наша громада на поклик відгукнулася. Велика саля в дівочій школі при вул. Мохнацького наповнилася по береги.

Сходини відкрив д-р І. Волошин, вказуючи вагу справи, задля якої оба кружки злучили свою діяльність, щоб школам Стрийського передмістя придбати моральну підмогу і трівку матеріяльну опору в широких масах усего українського населення. Під проводом проф. М. Ластовецького, члена Головної Управи У. П. Т., розпочалися наради рефератом дир. М. Галущинського на тему: „Значіння рідної школи в житю нації".

Модерна педаґоґіка ставить до виховання отсі чотири домагання: 1) Виховання до національного житя; 2) виховання до зрозуміння суспільного життя і до суспільного чину; 3) виховання до морального погляду; 4) виховання до релігійної свідомости і релігійного чину Недостача власного державного устрою є у нас великою перепоною у правильному розвиткови виховання. Рідна школа має цю прогалину вирівнати — вона має заправляти молодь до громадянського життя і то так дорогою своїх внутрішних уладжень, як навіть через діточі гри і забави. Рідна школа має сталити характери, вчити бути готовим до всякої жертви, хоч би прийшлось в потребі і життя за ідею віддати. Однак, щоби рідна школа могла сповнити своє завдання, мусять за школою і учительством стояти батьки дітей — ціле громадянство, чого, на жаль, у нас ще нема. Мусить громадянство само зрозуміти і зясувати собі ті важкі умовини, серед яких розвивається наша школа. Вона має зєдинити всіх, притягнути під свій прапор кождого. Не ставмо ідеалів другим до здобування в майбутньому — самі у теперішньому починаймо працю.

По рефераті дир. Галущинського представила п. Малицька в короткому начерку історію приватних львівських шкіл У. П. Т. Перед очима слухачів виростали одна по другій рідні школи, ті найсильнійші заборола національної свідомости міського населення. Почалося воно з р. 1898 заснованням першої виділової дівочої школи ім. Шевченка. В р. 1903 повстає жіноча учительська семнарія, а в чотири роки опісля заснована при ній 4-клясова дівоча школа вправ. Для всіх тих трех шкіл закуплено в р. 1909 будинок при вул. Мохнацького. З поширенням національної свідомости кріпшає і свідомість ваги рідної школи. Городецьке передмістя дає цьому почин і в р. 1911 повстає тамки народна школа імени великого українського Учителя Бориса Грінченка. Народилася вона як раз під ту хвилю, коли на львівському університеті кипіла боротьба за наші права — день впис в до школи ім. Грінченка припав у день, коли Адам Коцко головою наложив у тій боротьбі.

В маленькім домику при вул. Анчевських напротив величавого будинку школи ім. Сєнкевича примістилася наша школа, малий кущик, що згодом мав розростися у могутне широкорозлоге дерево.

А там в два роки опісля Жовківське передмістя здвигає і собі свою школу ім. короля Данила. Надійшов рік 1914 — ювілейний рік Шевченківський, рік великих надій наших і сподівань, коли то під звук січових сурм і сокільських пісень передефілювало вудицями Львова 14.000 нашої карної народньої міліції. В той час на Стрийському передмістю повстає кружок ім. Шевченка під головством незабутньої памяти д-ра Евгена Олесницького. Та вже при кінци того самого року прийшлося спинити усю просвітну і шкільну діяльність. Хвиля всесвітної воєнної хуртовини нахлинула на наш Львів. Але й вона, хоч як могутня, не змогла підірвати основ нашого приватного, з волі народа видвигненого шкільництва. Це була тверда опока і коли хвиля відплила, опока виринула знова на верх, наші школи віджили, скріпились, розрослись. Колись маленька шкілка ім. Грінченка нині розгалужена на дві окремі школи, що числять понад 20 відділів і до 1000 дітей. Повною від кількох вже літ є школа на Жовківському передмістю — виросли й нові школи: на Личакові 4-клясова мішана школа ім. Князя Льва, на Стрийському 4-клясова хлопяча ім. Шевченка.

Але ураз з таким радуючим серце зростом приватного нашого шкільництва виринають і темні його сторони. Наші розростаючіся школи вимагають вже тепер соток тисяч на своє удержання, а що важнійше — не мають відповідного приміщення. Хлопяча школа на Стрийському, що числить нині повні чотири кляси і до 170 учеників, містилася досі в будинку дівочих шкіл при вул. Мохнацького, але наука відбувалася в пополудневих годинах, що очивидно не могло корисно впливати на педагогічну сторону навчання. На другий рік справа представляється ще гірше. Дівочі школи потребуватимуть самі для себе цілого будинку на ранні і пополудневі години — хлопяча школа ім. Шевченка останеться без льокалю. Як лиху зарадити, хай обдумають сегоднішні сходини і подадуть Кружкам пораду і вказівки.

Над рефератом вивязалася широка дискусія, в якій забирали голос: д-р Брик, д-р М. Кордуба, о. совітник Стефанович, Пашкевичівна, Ігнат, інсп. Ліщинський, Навроцька, проф. Ластовецький, д-р Волошин. Порішено: вибрати делєгацію, яка займеться справою винайму у СС. Василіянок льокалю при вул. Длугоша на тимчасове приміщення там хлопячої школи — утворити Комітет будови власної школи для Стрийського передмістя, який негайно приступить до збирання фондів на цю ціль. Рівнобіжно з тим оба Кружки: ім. Ганни Барвінок і Шевченка поведуть плянову і витрівалу роботу організаційно-освідомляючу за згуртовання народних наших сил на Стрийській дільниці, Щоб не було тут ні одної української родини, ні одного Українця чи Українки, які не увійшлиб в ряди борців і робітників задля рідної школи.

В склад Комітету увійшли дотеперішні члени Спільної Старшини обох Кружків, які мають кооптувати собі ще по 6 чоловіка з поза Старшини, людей, які своєю громадянською діяльністю і впливом дають запоруку, що справу виведуть на добрий шлях і найкоротший до цілі.

За приміром гр. Жмінковського, який перший зложив від себе 1000 Мп. на будову школи на Стрийському передмістю, склали присутні сейчас на сю ціль 50.000 Мп. Крім того зголосили деклярації: д-р Іван Брик на 100.000, д-р Іван Волошин на 50.000, Евген Говикович на 25.000, Володимир Назар на 10.000, Микола Лучин на 6.000, Стефан Костюк на 5.000, Микола Ластовецький на 4500, Ева Чернецька на 2000, Дмитро Король, Катерина Гладка, Анна Коваль, Василь Корецький по 1000, — разом на 206.500 Мп.

Зібрану квоту зложено на книжочці Краєвого Союза господарських спілок (вул. Зіморовича 20), де можна складати дальші жертви на будову школи для стрийського передмістя що дня від год. 8—2. Жертви і деклярації приймає також канцелярія д-ра Івана Волошина, голови Комітету, вул. Фридрихів 12.

Початок зроблений — справа заініціована — Стрийське передмістє заворушене. Треба йно подбати усім громадянам, щоби захоплення не остало тільки моментальним полумям, а горіло трівким, невгасаючим огнем, в якому можна буде викувати свою школу.

К. М.

При зміні адреси просимо не забувати подати і попередню свою адресу.

Краєвий Зїзд українського учительства.

III.

По принятю правильника нарад і виборі скрутаційної Комісії та Комісії-матки слідувало вислухання звідомлення з орґанізаційної діяльности Товариства ВПУ., який предложив директор Т-ва д. Андрій Зелений. Зібрання довідалося, що орґанізація занималася в першу чергу обороною правно-службових інтересів українського учительства, зокрема справою учительства непринятого до служби. З початком адміністраційного року було таких осіб 170. Впродовж року вдалося шляхом ріжних інтервенцій відзискати посади для 88 осіб, що правда тільки для 25 осіб на области Східної Галичини, для прочих 63 осіб на території Польщі. На дальше остає ще до 90 осіб безробітнього учительства, яким законно віддавна належаться посади. В міру змоги приходило Т-во ВПУ. з матеріяльною допомогою найбільше потребуючій частині цього безробітнього учительства й на цю ціль зужило 500.000 мп. Дещо піддержувало найблищих своїх товаришів учительство на місцях безпосередно. Бурси у власнім домі годі було відкрити по причині закона про охорону комірників. Підготовлено теоритично справу основання учительського кооперативного Союза. Орґан Т-ва „Учительське Слово" сповняв в міру змоги своє завдання. Мірилом сили учительської орґанізації є окружні Відділи Т-ва по повітам, яких відновлено разом 56. На загальне число 3.188 учителів льок української народности в Галичині, членами Т-ва ВПУ. є 2.748 осіб. Управа Т-ва ВПУ. зорила пильно, щоби діяльність та виступи українського учительства сходилася зі стремлінням цілої української суспільности.

З касового звідомлення і білянсу за адм. рік 1921/22, зложеного Директором Товариства Іваном Ліщинським довідався зїзд, що касовий оборот учительської орґанізації виносив 17,523.365 мп., на Учительський Дім зложено дотепер 2,815.000 мп., на допомоговий фонд 509.360 мп., на видавничий фонд орґану „Учительське Слово" впли-

нуло 725.000 мп. Кошта адміністрації організації доходили до квоти двох міліонів.

По предложенню звідомлення контрольної комісії приняв Зїзд білянс Товариства і серед невгаваючих оплесків уділив Управі Товариства абсолюторію.

На місце призначеної жеребом до уступлення третини членів Надзірної Ради Т-ва а саме дд. Ів. Ліщинського, Генриха Коваля, Андрія Зеленого і Мих. Зубрея, вибрав Зїзд до Надзірної Ради дд. Івана Ліщинського, Генриха Коваля, Андрія Зеленого і Івана Ющишина. В склад контрольної Комісії вибрано дд. Миколу Івантишина, Дениса Стельмаха і Дмитра Великановича.

В справі „Учительського Дому" поручено Головній Управі зладити правильник для завідування цим майном Т-ва, його використанням для намічених цілей учительської організації і усталення відношення майна Учительського Дому до його уділовців і вложених ними уділів, які в засаді признано зворотними.

З черги слідували реферати дд. Ярослава Дякона і Генриха Коваля, першого про шкільні діточі кооперативи, другого про оснування учительських повітових кооперативів і їх краєвого Союза. В першім рефераті зазначено виховуючі цінности, які дає дітворі самостійне ведення свого кооперативу, згадатиб лише виплекання змислу самодіяльности, підприємчивости, практичности, комбінації, солідарности а також придбання конечних відомостей про ведення спільництва у дорослім віці. Другий референт представив програму Головної Управи Т-ва для оснування сіти учительських кооперативів.

В дискусії одобрено повищі думки та передано Головній Управі ріжні дезідерати.

По вичерпанню чисто організаційних квестій приступив Зїзд до уважного вислухання реферату д. Івана Ющишима про „Українську школу під теперішню пору". Автор акцентуючи виразно свій матеріялістичний світогляд, спинився на сучасній організації школи в цивілізованих народів а в звязку з нею розглянув нинішню українську школу як реальний продукт процесу історичного розвитку українського народу. Вкінці ухвалено слідуючі дезідерати для Головної Управи Т-ва:

I. В організаційних справах.

Зваживши на те, що великі завдання на полі освіти українського народу можуть бути осягнені тільки дружніми силами українського вчительства — Загальні Збори „Взаїмної Помочі українського вчительства" постановляють:

1. Надзірна Рада „Взаїмної Помочі українського вчительства" поробить рішучі заходи до негайного обєднання українського народнього вчительства в межах польської держави в одну професійну організацію.

2. Надзірна Рада „Взаїмної Помочі українського вчительства" дасть почин до створення „Спілки професійних організацій українського вчительства" (низчих, середних і вищих) в межах польської держави.

3. Надзірна Рада „Взаїмної Помочі українського вчительства" увійде негайно в порозуміння з професійними організаціями поступового вчительства національних меншостей в межах польської держави в ціли зміцнення оборони професійних та громадянських інтересів учительства і прав школи національних меншостей (німецьких, литовських, білоруських і жидівських) в межах польської держави.

4. Надзірна Рада „Взаїмної Помочі українського вчительства" звернеться негайно до істнуючих міжнародних професійних організацій поступового вчительства в Европі і за океанами для спільної теоретичної праці в користь нової школи в найблизчій майбутности.

5. Надзірна Рада „Взаїмної Помочі українського вчительства" організує негайно „Статистичне Бюро" по виготовленню статистики й мартирольогії українського шкільництва й учительства в межах польської держави.

II. В педаґоґічно освітних справах.

6. Надзірна Рада „Взаїмної Помочі українського вчительства" заснує негайно „Педагогічно-наукову комісію" по організації всіх галузий освітної праці вчительства по такій програмі:

а) Комітет по пропаганді найновіщих педагогічних ідей, з окрема ідей „Вільної Школи або Школи Праці" та ідей вільного навчання й виховання.

В тій ділі Надзірна Рада „Взаїмної Помочі українського вчительства" через „Педагогічно-Наукову Комісію":

б) увійде негайно в активне порозуміння з істнуючими вже організаціями і міжнародніми товариствами „Вільної Школи";

в) заснує негайно орган п. н. „Вільна Українська Школа" для пропаганди ідей „Вільної Школи або Школи Праці" та вільного навчання й виховання,

г) Комітет по постачанню українських шкіл науковим приладдям, а з окрема научними книжками для українських народних шкіл,

д) особливий комітет по негайному виробленню „Наукових Плянів" для українських народніх шкіл в межах польської держави згідно з основними законами про організацію народніх шкіл та на підставі міністерських „Наукових Плянів" для всестороннього духового розвитку українських працюючих мас з метою приспішення найповнішого визволення українського народу.

е) „Видавничий Комітет" для видавання українських підручників для українських народніх шкіл.

ж) Учительська Друкарня і Переплетня по виконанню постачання українських народних шкіл науковим приладдям а особливо книжками.

III. В загально-освітних справах.

7. Надзірна Рада „Взаїмної Помочи українського вчительства" покличе негайно до життя „комісію по виробленню пляну організації українського шкільництва" по принципу „Єдиної Школи".

8. Надзірна Рада „Взаїмної Помочі українського вчительства" покличе негайно до життя „Особливу Комісію по виробленню української методольогії".

9. Надзірна Рада „Взаїмної Помочі українського вчительства" покличе негайно „комісію по виробленню пляну позашкільної освіти" українського вчительства.

Примушене теперішними умовинами, приняло зібрання зміну деяких місць статута Товариства. Проєкт реферував д. Генрих Коваль. Зміна в головнім торкалася назви Товариства. На місце дотеперішньої статутової назви „Взаїмна Поміч галицьких і буковинських учителів і учительок" принято назву „Взаїмна Поміч українського учительства".

Під кінець приняв зїзд ряд резолюцій, які подано вже в попередньому числі „Громадського Вістника".

Памятайте про пресовий фонд „Громадського Вістника" і — Жертви проситься слати до Краєвого Союза Кредитового у Львові (Ринок ч. 10.) на біжучий рахунок „Громадського Вістника".

Свято закриття Української Мист. Виставки.

Львів, 13. липня 1922.

Заповіджене на вчора свято закриття Української Мистецької Виставки зібрало в килимовій салі Наукового Тов. ім. Шевченка невеликий, але інтімний гурток громадян, для яких момент ліквідації одного з кращих подвигів культури наших днів був свого рода болючою конечністю. Бо й справді більшість учасників свята, що протягом цілого місяця були мало не щоденними гістьми виставки, з трудом погоджувалася з фактом, що те, що на протяг ледви одного місяця зєдналося в соняшну симфонію красок і форм, перестане істнувати з виповідженням останнього слова пращальної промови, перестане творити цілість, на утворенна якої витрачено стільки творчої енергії і естетичного почуття. Алеж виставки не трівають вічно а на українську картинну галерію у Львові доведеться, з богатьох причин, підождати.

Свято, оскільки святом можна назвати момент ліквідації, обмежено до промови голови „Гуртка діячів Українського Мистецтва" проф. Петра Холодного, та короткого реферату секретаря „Гуртка", ред. Миколи Голубця.

Окружений гуртком гостий говорив проф. Холодний:

„Закриваючи Українську Мистецьку Виставку, яка була одною з позитивно вирішених спроб культурної соборности України, я не можу оминути нагоди, щоби ще раз не підчеркнути її многоважности. Характер нашої виставки як цілости дає нам ще один доказ більше на те, що так, як немає двох Україн а тільки одна Велика і Соборна, так не має двох мистецтв „галицького" і „придніпрянського" а тільки одно — українське. Унаглядненння цеї істини, це один з перших результатів нашої виставки. Другим назвав би я вияву сердечного спочуття до наших зусиль з боку громадянства і його інституцій, які пішли нам на стрічу під кождим оглядом. І тільки оперті на це моральне спочуття і широку матеріяльну допомогу, ми могли не тільки здійснити свої вчорашні замисли, але можемо уперто продовжувати наші зусилля далі. Не входючи в подробиці, я не можу на цьому місці не подякувати Виділови Наукового Товариства ім. Шевченка за уділення помешкання під виставку та фінансовим інституціям з „Землею" і „Кредитовим Союзом" на чолі, без яких матеріяльної допомоги наша виставка осталаб до сьогодня утопією. Полишаючи слово річевого звідомлення за секретарем „Гуртка", я на цьому місці ще раз дякую за все добре, чого зазнала наша виставка з боку спочутливого для культурних цінностий Громадянства".

Вслід за проф. Холодним промовив ред. Голубець:

„Ліквідуючи Українську Мистецьку Виставку, я не всилі опертися від висловлення сердечного жалю ізза того, що з нинішним днем перестає вона звеніти як цільний, богатий тонами акорд, добутий з глибини серця Нації. Те, чим продовж місяця раділи наші очі, мало час закріпити се в нашій уяві як щось, що тут і там скріплене повинно би простояти десятиліття, як документ духа мистецької культури наших днів. На жаль це неможливе. Ми мусимо розстатись з тим, з чим за так короткий час зжилися. Правда, наш біль лагодить віра в те, що та виставка не є останньою, але першою з цілого ряду виявів пляново обдуманої, зорганізованої акції. Я вірю, що не пізніще, як в зимі ще цього року ми зможемо зорганізувати чергову виставку, яка обєднає ще ширший круг художників, збере ще більш доцільні і свідомо трактовані експонати. А поки це станеться, „Гурток Діячів Українського Мистецтва" кине на книгарські полиці програмовий мистецький збірник-маніфест „Мистецтво". В ньому найде громадянство зеркало наших зусиль і дороговказ для їх зрозуміння. Я більше, як певен, що те Громадянство, яке так щиро і отверто пішло нам на зустріч нині, дозволить нам в найкоротшому часі зорганізувати мистецьку студію, що повинна стати завязком Державної Академії Українського Мистецтва у Львові. Це наші заміри на найблизче будуче. Статистичні дані про хід нашої виставки, які на днях оголошу в пресі, говорять, що Українська Мистецька Виставка пройшла помимо усього блискуче. Говорить про це число її відвідувачів, число закуплених експонатів та фінансовий білянс виставки, який помимо доволі вибагливих рамок, в які одягнено наш подвиг, не дає причин до песимізму. Розмірно невеликий недобір буде зліквідований силами артистів і поодиноких громадян.

Я вже мав нагоду на иншому місці зазначити, що перша всеукраїнська виставка скінчилася пораженням „Галичан". Я підчеркую це ще раз на тому місці. Усе, що свіже своєю безпосередністю, усе, що віддає самобутністю генія Нації, зясоване в творах... „Придніпрян". Цього моменту не вільно нікому з нас злегковажити. Для добра національної культури ми „Галичани" мусимо піти на науку до тих, що загналися в глухий кут разом з нашим мистецьким псевдо-космополітизмом. Це найбільший результат виставки, якого зі зрозумілих причин, не хотів торкатися мій передбесідник. Кінчаючи моє звідомлення, я від імени „Гуртка" кличу українському Громадянству: „До побачення на черговій виставці!".

На цьому закінчилося свято закриття Української Мистецької Виставки, після якого відбулося тягнення жеребів фантової льотерії в користь придніпрянських інвалідів.

Вечером тогож дня відбувся в замкнений салі одного з ресторанів скромний комерс, на якому зійшлися на інтімну гутірку художники і ті з громадянства, яких симпатії вяжуть з мистецтвом і його подвижниками.

Присилайте складки на пресовий фонд на кн. ч. 30.000 в Союзі Кредитовім, Львів, — — — Ринок 10. — — —

Дописи з краю.

Лагодів, пов. Перемишляки.

Культурно-освітна праця. — Аматорський кружок. — Ревізії.

Культурно-освітна праця в селі поступає жваво вперед. Читальня „Просвіти" обєднує все більше число членів. В неділі і свята сходяться селяне численно до льокалю товариства, де відбувається читання часописів і книжок. Місцевий аматорський кружок під проводом п. Михайла Тивонюка дав в останнім часі три вистави: „Невольника" „Наталку" і „Мартина Борулю". Члени кружка зуміли своєю грою викликати у людий таке заінтересування до вистав, що селяне заєдно розпитують, коли буде слідуюча вистава. На день 23. липня ц. р. приготовляють „Гриця". Чистий дохід з вистав призначено в части на „Рідну Школу", решту обернено на закуплення книжок до Читальні і декорацій. Великою перепоною у праці є хвилевий брак власного льокалю, бо у просторій домівці Читальні міститься від 1919. року

жандармерія і мимо всіх зусиль виділу не можна до тепер її з льоха лю позбутися. Перед двома місяцями роблено заходи о відновлення кружка „Сільського Господаря“, та власти заборонили скликання загальних зборів, мотивуючи заборону браком дозволу від воєвідства на дальше ведення агенд. При тім слід замітити, що ані філія „Просвіти“ в Перемишлянах ані в Глинянах зовсім не інтересуються Читальнями своїх округів. На сорок кілька Читалень „Просвіти“ в перемишлянськім повіті відновило свою діяльність — завдяки заходам місцевих селян — ледви девять, і з тих більша половина на папері.

В ночи з дня 7. на 8. і дня 8. липня ц. р. перевела місцева жандармерія при співучасти поліційного агента з Перемишлян в Лагодові ряд ревізій. Основні ревізії переведено в льокалі Читальні, де забрано 53 книжки і всі числа „Громадського Вістника“, крім того у селян: І. Возьного, Гальчака, Пальчинського, студ. Слоневського і Щура. У нікого нічого не найдено. Жандарми позабирали у всіх по кілька чисел „Громадського Вістника“, при чім у І. Возьного заявили: „posiadanie tej gazety wystarcza, ażeby pana konfinować“.

Місцевий.

Грималів.

Відновлення читальні „Просвіта“.

Дня 2. ц. м. відновлено в Грималові читальню „Просвіти“, яка була замкнена від 1914. р. Вибрано новий виділ, в якого склад увійшли: Микола Хрупович — голова, Волод. Хрупович — містоголова, Теофіль Філь — секретар, Евстахій Форостіль — касієр і Л. Хрупович, Й. Яцишин, П. Кметь — виділові. Новий Виділ рішив між и. оснувати в Грималові приготовний курс до першої ґімназіяльної кляси.

З Гуцульщини.

Людність вимирає. — Крадежі. — Роля пограничної сторожі. — Бють людий.

Села над Білим і Чорним Черемошем: Жабє, Криворівня-Голови-Красноїля, Перехрестні-Довгополе, Яблониця, Гринева, перемінились у один великий шпиталь. У кождій хаті хорують на чорну віспу; лежуть і діти і старші. Смертельний відсоток високий; у селі Жабю 8 мерців хоронять денно. Вина за цей застрашаючий стан паде очевидно на теперішну владу. Вона причиною, що висока Гуцульщина — наш кліматичний клейнод — представляється під цю пору розсадником епідемічних недуг. Мимо численних представлень вже три роки не щеплено дітей. До замітів у тому напрямі влада відносилася з неімовірною легкодушністю. Ця легкодушність знаменна, коли зважиться, що Гуцульщина наскрізь українська.

У граничній полосі на Гуцульщині панує виїмковий стан. Перед сходом сонця і по його заході не сміє людність видалюватися із хат. Цей заказ дає нагоду до ярких надужить, бо у хмарні дні тяжко жовніра переконати, що вже сонце зайшло і часто приходиться неодному переночувати на станиці, хоч до своєї хати ступнів кілька.

І хоч людність по заході сонця не важиться вийти із своїх домівок, бувають часті крадежі у граничній полосі. Рано чуєш — там вкрали корову, там розбили комору. Виявляється, що крадежей допускаються пограничники. На їх станицях знаходила польська поліція покрадені річи. Иноді польські пограничники переносили крадені предмети на Буковину, міняючи за тютюн, то що.

Недавно розбито комору у Івана Танулєка, господаря в Ферескулі — це вже друга з ряду крадіж у того газди. Про це зв домлено поліцію. При трусі найдено покрадені речі на — станиці польських пограничників. Завстиджені шукали нагоди, щоби пімститись над І. Т. І скоро її найшли. Раз вийшов І. Т. ловити рибу у Черемоші; з ним ловили і другі Гуцули. Тоді напали на него польські пограничні жовніри і побили до крови. Многі люде були свідками знущань над спокійним Гуцулом. Саме виходили вірні з богослуження. Вид до крови побитого до краю обурив людий.

Ще не затерлось прикре враження, яке своєю самоволею викликали пограничники, аж нова трагічна подія глубоко вразила людність. Було це так: діти Танасія Лабуди, господаря в Гриневі, (одного з кращих Гуцулів, політичного вязня в 1920 р.) засипуючи стрілецькі рови у полонині Старий, знайшли поржавілий, без замків карабін. І заховали його, родичам про це не згадуючи. На донос пішли жандарми туди з трусом. Явились під неприсутність родичів і без громадського відпоручника. Легко уявити собі переляк нелітних дітей на вид польського однострою, що від часу карної експедиції став пострахом для людий. До того били жандарми 8-літну дитину Іванчика — ще сегодня видніють синці — і його побитого вислали до поблизького сусіда. Що у тому часі робили жандарми з 17-літним Василем, один Бог знає. Жахливі крики у хаті чути було далеко. І нелітний хлопець повісився. Чи з переполоху чи з надмірного болю, викаже розправа в суді, куди цю справу віддано.

Свідок.

РІЖНІ ВІСТИ.

Експреспост про непорозуміння на всеукраїнськім студентськім конгресі в Празі.

„Експреспост“ доносить, що поважною перешкодою для закінчення праць і приняття остаточних резолюцій на всеукраїнськім студентськім конгресі в Празі є непримириме становище соціялістичної студентської ґрупи. Непорозуміння викликала справа усталення загальної політичної лінії українського студентства.

Знова один атентат в Німеччині.

З Мальборґа доносять: В ночі дня 11. ц. м. жінка д ра Райса редактора „Маріенбурґер Цтг.“, почувши на вулиці перед домом крик, підійшла до вікна і в той самий мент поцілила її револьверова куля.

Стріл був призначений правдоподібно для її чоловіка, котрий одержав в останніх днях богато листів з погрозами, в яких жадано від него, щоби протягом 8 днів оцустив Мальборґ. В ночі з дня 29. на 30. червня підкладено під двері його мешкання бомбу, яка однак не експльодувала. За викриття виновників визначено нагороду у висоті 10.000 м. н.

Учасники заговору на Ратенава.

Як довідується берлінський кореспондент „Н. Фр. Пр.“, обвинувачується до тепер 12 осіб в участи в убивстві Ратенава. Всі вони стануть правдоподібно в короткім часі перед судом.

На слідах.

Урядово доносять з Берліна, що тамошня політична поліція є вже на слідах Германа Фішера і поручника Ервіна Керна, котрих вважає за вбивців Ратенава.

Відкинення предложення кентенберського архієпископа.

Авас доносить з Льондону: Правительство відкинуло предложення кентенберського архієпископа в справі вислання до Росії місії, котра розглянула би справу переслідування російського клиря большевиками.

Чічерін подорожує.

Російський комісар закордонних справ Чічерін переїхав через Мінхен до Берліна в поворотній дорозі до Тиролю.

Не пора будувати тунель Ля Манш.

З Ліфилду доносять: В справі будови тунелю під каналом Ля Манш, який малося викінчити спільними силами Франції й Англії, заявило англійське правительство, що теперішнє фінансове положення краю не позволяє на таку коштовну інвестицію.

Конференція в справі близького Сходу.

Англійський уряд повідомив Францію про приняття французького предложення що до скликання підготовчої конференції представників Франції, Англії і Італії в справі близького Сходу. На конференцію допуститься також делеґатів Греції і Туреччини.

Дефіцит Італії.

Як доносять з Риму, буджетовий дефіцит Італії має виносити 7 і пів міліярдів лірів. Ізза того сподіються гострої дискусії в парляменті.

Крадіж документів Керенського.

Авас доносить з Парижа: Справа викриття крадіжи документів у мешканні Керенського і в льокалі б. російської амбасади в Парижі потягла за собою кілька арештувань. „Журналь“ пише, що слідство виявило, що большевицькі агенти передісталися до Франції, щоби вбити двох державних мужів.

Бої в Ірляндії.

Дня 10. ц. м. розігралися головні військові операції в районі Донеґель. Після шестигодинного бою зайняли правильні війська сильно укріплені становища Скіоджгаус, яких обсада здалася. Місто Дроджедь є вповні в руках тимчасового уряду.

Як інформують знавці-архітекти, кошта відбудови знищених обєктів винесуть около міліона фунтів стерлінгів і потревають чотири роки.

Анґлія хоче скликати конференцію міністрів фінансів.

„Н. фр. Пр.“ доносить з Льондону, що англійський уряд задумує скликати конференцію міністрів фінансів всіх тих держав, які підписали версайльський договір.

Англійська і італійська дипльоматія в справах близького Сходу.

„Вінер Морґенцайтунг“ доносить з Льондону: „В офіціяльному звідомленню про переговори поміж італійським міністром закордонних справ Сканцером, премієром міністрів Льойд Джорджом і державним секретарем Бальфуром сказано, що обговорювано там ріжні питання відносно Середземного моря як також італійських справ в Африці, Малій Азії і на близькому Сході. Справи трактовано отверто і сердечно, при чому в богатьох точках дійшло до взаїмного порозуміння. Предметом дальших нарад буде справа технічного переведення ухвал

ТЕЛЕҐРАМИ.

Румунський синод проти переслідування духовенства в Росії.

Букарешт. (ПАТ.). Радіо. Синод румунської церкви вислав енерґічний протест проти переслідувань духовенства в Росії. Вислав також до патр. Тихона й инших рос. духовників телеґрами з висловами співчуття.

Відложення ірляндського парляменту.

Деблін. (ПАТ). Авас. Отворення парляменту півд. Ірляндії, котре мало послідувати 15. ц. м. відложено на неозначений час.

Перед зірванням гаґської конференції.

Льондон. (ПАТ.) „Дейли Нюз“ пишуть з приводу загрожуючого зірвання гаґської конференції: Цікаво, як уложаться в будучині відносини великодержав до Росії. Частинне розбиття гаґської конференції каже радше догадуватися, що справа відносин до Росії упроститься, як скомплікується. Отвориться значно простійша дорога до поступовання з Росією, цебто заключення окремих договорів.

Відень. (ПАТ). „Н. Фр. Пр“. доносить з Льондона, що тамошні великі часописи у передовицях предвиджують фяско гаґської конференції. „Дейли Нюз“ констатує, що конференція ця досі не дала ніяких вислідів, „Мовнінґ Повст“ пише, що фяско гаґської конференції так як і ґенуенської слід приписати головно совіт. правительству, котре не хоче признати своїх зобовязань.

Перед розвязанням нім. парляменту.

Берлін. (ПАТ.) ТК. Канцлер Вірт конферував з провідниками обох коаліційних ґруп: центровою і демократичною, цебто з Петерзеном і Кохом. Як зачувати, всетаки заноситься на розвязання парляменту.

Приїзд Поанкаре до Льондона.

Льондон. (ПАТ.). Райтер. В палаті громад у відповіди на інтерпеляцію заявив сер Гом, що немає сумніву, що Поанкаре прибуде до Льондона в звязи з справою відшкодовань. Англійське правительство постійно інтересується цією справою, але предложення репараційної комісії мають першенство.

Льондон. (ПАТ.). Райтер довідується, що Поанкаре перед виїздом до Льондона бажає перечекати на звіт комісії, котра займається справою німецьких фінансів. Звіт цей доручиться протягом цього тижня. Догадуються, що Поанкаре виїде до Льондона з кінцем липня або з початком серпня.

Втеча підозрілих о вбивство Ратенава.

Айльвезе. (ПАТ.). Двом підозрілим о вбивство Ратенава, арештованим поліцією в Ґарденлеґен, удалося втечи.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

З дороги життя

Мистецька виставка.

Іду оглянути мистецьку виставку, признаюсь, що іду з деяким упередженням до неї.

Знаючи ґрунт, на якому виростає наша творчість, знаючи, що мистецтво є не лише плодом уяви творця, а й оточення і беручи під увагу умови, серед яких працюють наші мистці, особливо ті на еміґрації, я чомусь вірю, що неспокійний нервовий час наложив своє пятно на всяку творчість, яка вимагає тиші, спокою, мозольної і зрівноваженої праці.

Але вже загальне перше враження переконує, що творчі сили нашого народу, які виявляються словом, чи кистю вибранців, не упали під тягарем лихоліття, що дух народу не витратив усіх своїх сил на боротьбу за істнування, а зберіг надвижку і кинув їх на престол богині краси.

Сіра дійсність, реальне життя не вдоволяє туги за ідеалом і спрагнений дух втікає в країну мистецтва; мрія, притоптана на дорозі життя, вертала у царство візій і творчих натхнінь, мов птиця у вирій.

Так родились ці твори.

Одні з них образ дійсного, дру-

й утеча від нього і доповнення, треті шукання гармонії м ж одним і другим.

Перед очима пересувається картина за картиною і хочу не лиш бачити, а вичути, збагнути душу, що створила їх.

Авторами — сини далеких степів України і діти Галицької Землі. Більшість з них переживає перехрестні вогні і впливи ріжних напрямків, шкіл, течій, які покликала до життя конечність обнови форм для втілення творчих задумів.

Одні з них найшли себе, другі шукають, дехто перетопив впливи чужі в горнилі індівідуального таланту, дехто не визволився від них. Але незамітно жонглерства і кривлень для звернення на себе уваги, для манери й оригінальности.

Ріжноманітна ця скромна виставка, скромна по розмірах а богата внутрішними цінностями.

Не мало тих картин, але всюди замітна червона нитка, що вяже, обєднує всіх авторів, є щось, що питоме своєрідне усім — це те невловиме „наше", що приковує душу, будить рідні настрої, як народня пісня, рідний мотив, який пізнаєш між чужими — сам не знаєш по чім.

Це є та сама стихія, яка обєднує і тих, що оглядають виставу і мистців і всіх нас, мимо індівідуальних ріжниць, переконань і рівня духової культури.

Символістичні зображення, пейсажі, портрети, типи з часів визвольної боротьби, прецизно виконані графічні й декоративні зразки, студії і сильвети. Багато ріжнородности й краси.

На загал — більше як сподівався.

Виходиш із почуванням тихої, але щирої радости й вдоволення.

Завтра належить до нас!

Бо не той нарід умер, що стратив політичну незалежність, а той, що згубив своє обличя, свою душу.

А обличя і душа народу — це мистецтво.

Наше мистецтво живе — значить живемо і ми.

В гору серця!

Чмелик.

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** Останнє число „Громадського Вістника" з пятниці 14. липня с. р. сконфіскувала прокураторія за три уривки статті „Українська державна ідеольогія" і один уступ з огляду „Чеська преса".

— **Тягнення жеребів льотерії картин в користь придніпрянських інвалідів.** По закриттю української Мистецької Виставки, відбулося публичне тягнення жеребів льотерії картин. Біля урни сиділи п.п. Софія Олесницька, Михайлина Стефановичева і Михайло Галібей. Тягнув жереби невидючий інвалід п. Василь Петрина з Городенки. Доля пощастила таким жеребам: 308, 380, 437, 457, 536, 565, 661, 673, 686, 721, 836, 844, 859, 863, 873, 901.

— **Ловля душ у львівському маґістраті.** При львівському маґістраті працював робітник Верещак Микола іще від 1919 р. Від деякого часу завідуючий маґістрацькими будинками, де Мілєк Карус домагався, щоби Верещак перейшов на латинський обряд, в противному разі утратить працю. Верещак не хотів змінити обряду і дня 11. липня його усунено, не видавши навіть дорожняного додатку за попередні місяці.

— **Убийство редактора.** Дня 12. липня в Познані убито начального редактора нац. демократичної ґазети „Kurjer Poznański" д-ра Мархлєвського. Мархлєвського застрілив у редакції Тадеуш Тшебятовскі, який був засуджений на 3 місяці вязниці за наклепи на особу редактора.

— **Вибух у військових магазинах у Ряшові.** Минулої пятниці наступив вибух у військових магазинах пороху у Ряшові. Наслідком вибуху згоріло багато будинків у селі Слотині. Кількох жовнірів було ранених. Детонація тревала 3 години. Причиною вибуху необережність військових робітників.

— **До біографії Раковського.** Загально росповсюджена вістка про те, що сучасний володар радянської України Хр. Раковський є з походження Румун, як ми довідуємося з певних джерел, є неправдивою. Раковський по походженню Болгарин. В Болгарії він пробував не довго і скоро переїхав до Румунії, де має велику земельну посілість. У свойому маєткові Раковський також не довго проживав і як політичний еміґрант вибрався до Швайцарії. В Ціріху він студіював медицину, а пізнійше політичну економію і инші дисципліни. Тут-же в Швайцарії Раковський оженився з Московкою і від неї навчився московської мови, познайомився з московською літературою, письменством і взагалі з культурою. Згодом оженився вдруге з Румункою. Друга теперішна жінка Раковського ні одною із славянських мов не володіє, східним питанням не цікавиться, розмовляють у Раковських в хаті французькою мовою. Значна індивідуальність, гострий розум, широка, багата освіта видвигнули Раковського серед с.-д. еміґрації на перше місце. Після розколу с.-д. партії, Раковський перейшов на бік большевиків і став близьким особистим приятелем Леніна, який і благословив його на царство на радянській Україні. Чисто українська національна справа (мова, національна культура) Раковського не цікавлять, та то й не диво, бо з українським питанням Раковський знайомий мало і поверховно, українську справу він мало розуміє. Це для нього дрібна, другорядна справа, — *Бурляй.*

— **Убийство на Клепарові.** В лісі на Клепарові найдено труп 10-літної дівчини, Яніни Юзьміньскої. Слідство виказало, що невідомий злочинець замордував її знасилувавши передтим.

— **Автуньча катастрофа.** В Раковичах біля Кракова, де перебуває богато літників на вакаціях, згинув поручник Людвік Назімек наслідком катастрофи літака. На висоті 1000 метрів мотор попсувався і апарат упав на землю. При катастрофі був поранений і машиніст. Цей випадок спричинив велике пригноблення серед літників.

— **Епідемія самовбийств у Львові.** За останні три дні у Львові занотовано 6 випадків самовбийств. Вчера намагалась поповнити самовбийство Юзефа Цетнаровіч 24 літна дівчина замешкала при вул. Сапіги 35. — Причиною самовбийства нещаслива любов. Лікарі мають надію удержати її при життю.

— **Труп дитини в ставі.** В ставі парку Кілінського найдено трупа кількамісячної дитини. Ведеться слідство задля вишукання матери.

— **Син убив батька.** На дорозі між Туркою і Гвіздцем найдено убитого Теодозія Григорцева, офіціяла при старостві в Городенці. Слідство виказало, що його замордував рідний син при допомозі своїх товаришів. Причиною убийства були родинні непорозуміння в справі спадщини. Убийників арештовано.

— **Любовні траґедії.** В Новім Селі замордував Мєчислав Мілєвскі Івана Падруху. Причиною убийства було любовне суперництво до Галіни Зомбовскої. Убийника арештовано, а Зомбовска утративши обох любовників, поповнила самовбийство при помочи отруї. В Колюшках застрілив Йосиф Лучок Марію Вербицьку за любовну зраду, опісля сам відобрав собі життя.

— **Старинні монети.** Серед руїн Сердішу в Малій Азії, давної столиці Лідії, найдено в глиняній посуді 30 золотих монет з часів Креза.

— **Новий український фільм.** Як доносить „Карпаті футар", виготовлюється в Берліні фільм заходом спілки „Фільм Корятовича" а при фінансовій помочи „Підкарпатського банку", який висвітлюватиме твір проф. Пачовського під заголовком „Пані світа". Дві репродукції фільму перевезе д-р Волошин до Америки для ведення там пропаганди.

Курс грошей.

Курси заграничних валют. Львівська неофіціяльна біржа нотувала дня 13. липня: американські доляри 5600—5625, одинки і двійки 5.500·—5525, канад. доляри 5.500—5.525, одинки і двійки 5.400—5.425. нім. марки 13·50—13·70, сотки 13·30—13·50, дрібні 13.00—13·40, леї 30—32·, дрібні 29·—31·, чеські корони 130·00—140·00, дрібні 125·00 до 138·00, австрійські тисячки новійшої емісії 650—700, старшої емісії 1800—1850, сотки новійшої емісії 65·00—70·00, стар. емісії 180·00 — 185·00, 50-коронівки 35·00—50·20, 20-коронівки 20—24, 10-коронівки 10—12, 1-ки і 2-ки 0·50—0·60, цар. рублі 5-сотки 140—160, сотки 160—180 25-рубл. 110—125, 10-ки рубл. 1·80—2·—, решта дрібних 0·80—1.—, думські тисячки 25·00—35·00, думські 250-рубл. 2000, до 30·00. карбованці 1·00—1·50, гривни 3·00—6·00, франц. франки 400—425, фунти штер. 23.200—24·500, шв. франки 980—1070.

Присилайте жертви на будову памятника ІВАНА ФРАНКА до Краєвого Союза Кредитового Львів, Ринок 10., ч. вкл. кн. 40.000.

Лист до Редакції.

Високопов. Пане Редакторе!

Прочитавши недавно книжку д-ра М. Лозинського „Галичина в рр. 1918—1920" (Українська Революція, кн. V, 1922), побачив я, що в сім огляді власної революційної діяльности автор не забув поновити лишній раз особистих нападів у бік немилих йому людей, між ними й мене грішного. Його „критичні" міркування про мої політичні погляди й мою участь у дипльоматичних заходах (які, до того дуже мало йому знані) полишаю тут на боці; мушу одначе запротестувати проти методи, якої він при сім уживає і яку зілюструю одним тільки зразком.

Так ось, говорячи про справу зєднання обох українських держав і про свою правовірність у сьому напрямі, він докоряє Панейка і мене за єретичність, для яких зєднання „немов би не істнувало", та у примітці (ст. 15) пише про мене таке: „Побачивши на наших повновластях назву Західна Область У. Н. Р., Томашівський з гнівом сказав: „Ми тут докладаємо всіх сил, щоби переконати мирову конференцію, що ми є окрема держава, а Ви тут приходите з тим ідіотизмом". Із сих слів та їхнього звязку з головним текстом виходилоб отже, що я назвав ідіотизмом злуку Галичини з Наддніпрянщиною (січень 1919).

Я, правда, ніколи не скривав мойого погляду про шкідливу передчасність проголошення злуки і дуже перестерігав перед її наслідками (думаю, що дійсність оправдала з усею брутальністю мої побоювання), одначе зробленого нещасного кроку я ані не заперечував ніколи, ані не ігнорував, ані не називав ідіотизмом, тілько старався берегти (між иншим проти д-ра Лозинського) ту обмежену автономію, яку зєднання ґарантувало Галичині. Згаданий-же автором випадок виглядав ось як:

На перших приватних сходинах галицьких делєгатів у Парижи д-р Л-ий предложив свої повновласти, які, побіч важних сумнівів відносно змісту і правосильности, вражали новим для Панейка і мене титулом: „Державний секретаріят закордонних справ західної провінції (province) У. Н. Р.". Я спитав тоді д-ра Л-ого. коли і яким законом була змінена раніша назва З. У. Н. Р. Не одержавши на цей запит від д-ра Л-ого ніякої позитивної відповіди, і так само на другий: де у світі є провінції із самостійним міністерством закордонних справ? — я скавав: „Ось так, замість удержувати Мирову конференцію в переконанню, що Галичина остає й на далі окремою, сфедерованою тілько з Україною державою (тут вказав я на постійні зусилля наддніпрянських членів Обєднаної Української Делєгації в Парижі подавати заяви і рішати у справах Галичини без Галичан), ви приходите перед неї з таким (державно-правним) ідіотизмом". Слів-же: „Ми тут докладаємо всіх сил, щоб переконати Мирову конференцію і т. ин.", я не тілько не сказав, а й сказати не міг, приїхавши у Париж усього три дни раніше від д-ра Л-ого і не мавши ще найменшої нагоди „переконувати" Мирову конференцію, ні устно ні письменно, про сумної памяти взаємини між Галичиною і Наддніпрянщиною 1919 р. Тут, очевидно, д-р Л-ий уважав потрібним перемішати те, що я говорив про Делєгацію, з тим, що було сказане про Конференцію.

Низку инших фальшивих тверджень д-ра Л-ого про мене поминаю; письменську манєру його пізнати вже з сього одного зразка і вона слідна на кождій сторінці його еґоцентричної книжки. Історично-політичним та громадсько-етичним боком цеї „історії галицької революції" займуся у свойому часі на свойому місци.

З глибоким поважанням

Берлін 6.VII. 1922. *С. Томашівський.*

✝ Посмертні згадки.

Михайло Альфавицький, стрілець УГА., діяльний член чит. „Просвіти" в Бібрці, свідомий член української нації, помер в Бібрці в 21. р. життя. Похорони відбулися для 6. липня при численній співучасти свідомих громадян Бібрки. Підчас похоронів співав мішаний хор місцевої читальні церковні пісні, а над могилою відспівав місцевий хор „Журавлі". Промовляли о. Давидович, місцевий парох і гром. Михайло Кирницький від чит. „Просвіти" і товаришів УГА., який влучно підчеркнув громадянську діяльність Покійного. Як 17-літний хлопчина вступив перший в ряди УГА. і перебув з нею всю її недолю за Збручем. Вернувши з Вел. України, сидів в тюрмі в Бібрці. Війна, а ще більше його незрівнана ревність і посвята підкосили його здоровля і дня 3. липня ц. р. нещасна мати склала на жертвеннику святої справи другого з ряду сина. Нехай память Покійного не загине во віки!

ЖЕРТВИ

Голодній Україні

зложили в Краєвім Союзі Кредитовім на вкл. кн. 6.544 в мп.:

7000 зб. в церкві в с. Гумниска; 2000 читальня „Просвіти" в с. Яхторові; 500 господ. Боренко з с. Унева; по 1000 з Обертина: Ольга Бавманівна, Никола і Марія Пеліх, Іван Окренкий (25 кґ. жита), Софія Яворська, Кобилянський Петро; по 500: Ванда Матвійчукова, Никола Пижук, Романюк Степан, Романюк Ілія, Сенчук Дмитро, Бабечко Петро, Сагайдак Теодор, Юрчак Никола, Стефуняк Софія, Томик Дмитро, Томик Никола, Григорук Антон, Семчук Іван; по 300: нотар Лев Чумкевич, Семчух Мих.; 250 Якубовський Дмитро; по 200: Гринишин Семен, Коцур Антон, Якубовський Дмитро, Якубовський Андрій, Когут Іван, Гавелюк Ілько, Юрчак Михайло, Гавкалюк Ф., Кобилянський Іван; 140 Друляк Ілько; 150 Томик Мих.; 130 К. Кобилянський; 180 Сенюк Катерина; 130

КООПЕРАТИВ ДЛЯ ПРОМИСЛУ І ТОРГОВЛІ СКІРОЮ

СТОВАРИШЕННЯ ЗАРЕЄСТРОВАНЕ З ОБМЕЖЕНОЮ ПОРУКОЮ

985 10—10

у Львові, вул. Вірменська ч. 8 (коло „Народнього Дому")

УДІЛ 5.000 МП., ВПИС 100 МП. ВПИСУЙТЕСЯ В ЧЛЕНИ! НА СКЛАДІ ДОБІРНИЙ ТОВАР ПО ПРИСТУПНИХ ЦІНАХ

Харук Ант.; по 100: Мар. Рачковська (миска жита), Катерина Грецяк (миска жита), Пинсук Апольонія, М. Пинсук, Старунів Антон, Старунів Анна, Якубовський Петро, Якубовський Антон, Семчук Никола, Долінський Антон, Жмурик Федор, Семчук Михайло, Бабечко Антон, Семчук Федір, Бабечко Василь, Харук Антон, Станіславський Йосиф, П. Федорів, М. Федорів, Романюк Антон, Якубовський Стефан, Стефанський Петро, Гриниши-на Катерина, Друляк Дмитро, Семчук Іван, Яцик Дмитро, Трачук Василь, Юрчак Дмитро, Кучмак Дмитро, Семчук Михайло, П. Павлюк, Романюк Іван, Томин Антон, Погоріло Дмитро, Василюк Никола, Дмитрук Марія, А. Колодницький, Григорук Дмитро, Гринишин Мар., Городчук Михайло, Яводський Йосиф, Гавкалюк М., Пишук Василь, Книжницький Петро, Батура Юрко, Юрчак Михайло, Колодницький Іван, Юрчак Катер. (1 гар. жита), Стефуняк Іван, Барановська Зоф., Яцик Дмитро, М. Пижук, Пар. Слободяк, Вас. Голований, Катерина Хомин; 4000 о. Дмитро Грабець. Инші менше як 100 мп. Загальна сума 27.470. 40.000 Уряд парох. в Печеніжині; 33.960 зб. о. Ів. Зайця в Тулиголові; 30.000 дох. з вистави Драмат. круж. Народ. Дому в Косові; 19.700 зб. Ком. Доп. Гол. Україні в Тустановичах; 7.000 дохід з вист. амат. гурт. в Золотниках і Бурканові. Зб. в с. Золотники о. Ів. Сендецьким: по 1.000: Ст. Медлецький, Ст. Постовара, Ст. Кіноха, Маг. Скальська; 700 Лука Ковхара; по 500: Ор. Чайківського, Як. Кінаха; инші дрібними датками. Загальна сума 8.600. Зб. в с. Волиці Дер. пов. Камінка струм.: по 500: Богонос Теодор, Зуб Лука; по 200: Богонос Василь, Шкробіт Павло, Легкий Іван, Караськевич Степан, Шкробіт Микола, Чучманська Марія, Богонос Василь; по 150: Лопрун Йосиф, Сахаревич Микола; по 100: Жук Михайло, Щур Іван, Щур Іван, Сахаревич Стефан, Щур Степан, Щур Теодор, Л. Щур, Щур Стефан, Мик. Щур, Бойко Андрій, Штібель Анна, Стець Марія, Іван Харько, Бак Андрей, Чуба Михайло, Сопрун Анастазія, Сопрун Дамян Бак Іван, Шкробін Гриць, Богонос Тимко, Шкробін Анна, Шкробін Софія, Шкробін Михайло, Богонос Стефан, Гладишевський, Л. Бак, Щур Андрій, Б. Прокопович, Бак Данило, Сахаревич Олекса, Сахаревич Михайло, Сахаревич Анна, Сахаревич Микола, Сахаревич Іван, Надаля Теодор, Затхей Михайло, Затхей Максим, Дмитро Шкробін, Щур Павло, Шкробут Семко. Инші менш як 100 мп. Загальна сума 7.975 мп. Зб. в народ. школі в Соколі: 1000 учит. Панчук Микола; 500 уч. Павло Фік; 240 Ан. Постолюк; по 100: Севера Федько, Мар. Штибель, Анна Штибель, Олена Фіківна, Мих. Матусевич, Мих. Поцілуйко, Пар. Поцілуйко, Мар. Кафлюк, Наст. Метельська, Марія Козак, Павло Постолюк, Едмунд Анісдорф, Іван Юнтух, Ева Павліковська, Павло Масло, Андрій Масло, Михань Волошина, Микола Масло, Текля Штибель, Кася Катрюк, Ольга Лабай. Мар. Юськів, Пар. Середницька, Стефан Назар, Пар. Дусан, Ольга Сахаревич, Іван Назар. Инші менш як 100 мп. Загальна сума 4.450 мп.

Партійний податок.

Титулом партійного податку зложили в польських марках: в Станиславові: Олекса Бойцун 500, Корнило Білобрам 800, Олександер Білецький 500, Кость Прус Виснєвський 700, Никифор Даниш 500, Данило Джердж 500, Осип Залеський 500, Григорій Кичун 500, Микола Ковальчук 500, Клим Кульчицький 500, Іван Кохановський 500, Евген Кисілевський 500, Осип Лятишевський 500, д-р Осип Маланюк 500, д-р Юліян Олесницький 500, Григорій Онуферко 500, Федір Олесницький 700, Іван Слободяник 500, Іван Смолинський 700, Іван Сіменович 500, Северин Снігурович 500, Іван Шепарович 500, д-р Володимир Янович 1000, дрібними датками зложено 13.395. — В Глинянах: Михайло Сеник 500, Василь Кебало 1000, Іван Федьків 500, Федько Коваль 500, Іван Седіло 1000, Пилип Лушак 500, Яцко Пастернак 500, Іван Бекирський 500, Гринько Фіголь 500, Іван Сеник 500, Петро Коваль 500, Микола Поставка 500, Дмитро Філь 500, Гринько Грицко 500, Гринько Балаш 1000, Олекса Чобечко 500, меншими датками зложено 1150 мп. Григорій Дзюбановський Тернопіль 500, д-р Володимир Кульчицький Львів 500, Михайло Туркевич Ліманова 150, Остап Весоловський 500, Евстахій Ігнат Львів 1000, о. Альойз Олесницький Чортовець 500, д-р Василь Бараник Заліщики 500, о. Микола Боклащук Заліщики 1000, Микола Глинський Заліщики 300, д-р Маріян Долинський Заліщики 1000, д-р Осип Маковей Заліщики 1000, Ольга Маковейова Заліщики 300, Іван Свіченюк Заліщики 300, Григорій Чехович Заліщики 300, о. Ілля Чорнодоля Заліщики 1000, Степан Юрків Заліщики 400, о. Лев Юрчинський Добромірка 500, о. Олекса Задорожний 500, о. Лев Залужний Заланів 1000, інж. Франц Тузяк Станиславів 3000, Іван Левицький Львів 250, Василь Шевчук Знесіння 250, Денис Щербіцький Витків 500, о. Ревакович Волосянка 600, о. Ю. Галькевич 1000, о. Турчманович 1000 о. Саляк 500, о. Йосифович 500, о. Янович 500, Лев Данилюк Ходорів 200, Йосиф Сярий Любінь вел. 400, о. Володимир Гарасимович Терпилівка 500, Евген Ляхович Динів 1000, Ярослав Ляхович Динів 1000, о. Володимир Винярський Іванівка 2000, Міся Геваницька Ходорів 300, о. Ізидор Ганкевич Устє еп. 1000, Олександер Колодій Мостиска 500, о. Антін Підгорецький Желехів вел. 500, Ольга Грубська Чертеж 300, Микола Ковальчук Журавно 300, о. Андрій Кухта Ляховичі 300, о. Василь Пилипчук Любша 300, Михайло Чапранський Журавно 300, Йосиф Лятишевський Станиславів 1000, о. Василь Медвіцький Дубівці 1000, о. Пантелеймон Малецький Ріпчиці 1000, о. Микола Прокопович Юнашків 1000,

Спис

стрільців та інтернованих У. Г. А. похованих на янівськом кладовищи.

Великий цвинтар.

(Число поміщене побіч назвиска означає число могили.)

Стефанів Дмитро 231, Стефурак Стефан 429, Стечишин Гнат 90, Стілка Гаврило 537. Стойко Антін 496, Стойко Іван 51, Страхманчук Тимко інт. 182, Стренгельський Андрій 527, Студницький Іван 24, Снятий Михайло 336, Тарас Никола 62, Теодорович Іван інт. 60, Терпливець Йосиф інт. 153, Тимків Іван інт. 92. Тимчишин Михайло 472, Тимчишин Теодор 253, Томак Михайло інт. 296, Томчук Гриць 410, Тополь ницький Станислав 390. Топольницький Бронислав 280, Трач Іван 450, Треніблюк Іван 157, Тріп Петро 467, Тудишевський Іван 532, Туман Іван 181, Угерля Ілько 133 Умниш Петро 446, Усадок Семко 27, Федорів Антін 152, Федяк Іван 361, Фецюк Теодор 368, Фрахтій Павло інтер. 174, Хапер Стефан 156, Хитрий Йосиф 447, Хміль Іван 441, Хміль Павло 10, Цегад Дмитро 495, Цимбала Василь 415, Цимбалюк Іван 219, Цитинський Трофим інт. 492, Ців Пантелеймон 232, Ціхульський Василь 228, Цьопка Дмитро інтер. 310, Чараган Василь 468, Чарнецький Роман 81. Чопів Антін 445, Шахняк Евген 480, Шапірка Михайло 142, Шевчишин Михайло 581.

В справі церковних дзвонів.

По страшних знищеннях війни звертались в послідних роках священики і громади до стов. „Достава" у Львові о спровадження їм церковних дзвонів.

На жаль ми не могли покищо вволити їх бажанню тому, що в повоєнним часі не стало доброго матеріялу на виливання дзвонів, а через те не могли ми мати запоруки солідного їх виробу.

Стоячи завсіди за тим, щоби давати нашим церквам лиш добрий товар, воліли ми виждати який час і достарчати відтак зовсім певний виріб.

Деякі священики не послухали нашої ради і замовили собі дзвони на власну руку, але зробили дуже прикрий досвід, бо дзвони виготовлені в несолідній фабриці до року стратили голос, або навіть потріскали! Се нехай буде для других пересторогою, що дзвонів не можна дебудь замовляти.

Нині можемо подати до відома Всч. Духовенства і Громад, що стов. наше увійшло в порозуміння з такою фабрикою, яка дає нам повну запоруку доброго і тревалого виробу дзвонів.

Длятого від тепер приймаємо вже замовлення на дзвони і будемо доставляти їх в першорядній якости. 51 2—10

За стоваришення „ДОСТАВА" у Львові (вул. Домініканська 11):

о. Ал. Стефанович о. В. Лициняк.

ОПОВІСТКИ.

З Равщини. Кооператива „Волокно" в Гребенним перенесла свій склад товарів текстильних до Рави р. при вул. Варшавській (побіч церкви) і вводить рівночасно торговлю товарів мішаних. Закликуєся горожан равського повіту до масового вступлення в члени кооперативи. Уділ членський виносить 2000 Мп., вписове 200 Мп. Зголошення і підписанни заяв приступлення в члени Кооп. приймає Вп. П. Ст. Котовська в льокали „Віри" кождого дня в год. передполудневих. — Гринь Іванцький, член Управи, О. С. Ничай, гол. Напз. Рази. 60 2—3

Інформацій про студії на Високій Земельній Школі у Відні уділяє за присланням в листі 200 мп. студент лісової інжінерії Ф. Савицький: Österreich, Wien XVIII., Hochschule für Bodenkultur. 1—1

Курнон УПТ. в Городенці подає до відома, що з днем 1. вересня ц. р. відкривається приватна українська гімназія в Городенці, а то I.—IV. кляси. Щоби усталити число кляс, проситься, щоби інтересовані зголошувалися устно або письменно до проф Навроцького у Городенці до дня 1. серпня. Вступні іспити і записи від I.—IV. кл. відбудуться в днях 29. до 31. серпня. 1. вересня зачинається наука. — УПРАВА ГІМНАЗІЇ. 73 1—3

Замість віяця на домовину бл. п. Надії з Чекалюків Ладової в Долині зложили 5.000 мп. на Рідну Школу — Лопатинські і Лади. 63 1—1

Посвячення памятника полягли героїв в Бродках к Миколаїва н/Дн. відбудеться в неділю 23. липня ц. р. о год. 12. в полудне. Просить о численну участь. — КОМІТЕТ. 72 1—1

Замість повідомлень про наше вінчання складаємо 10.000 мп. на Р. Школу. Галя і Володимир Іванці 70 1—1

Пазір! Дня 16. липня ц. р. о год. 4. по полудни відбудуться звичайні Загальні Збори руханкового т-ва на Город. передм. Сокіл III. в школі ім. Грінченка при вул. Городецькій ч. 95. в подвірю. Усі члени обовязані точно в означений час явитися. — **Старшина Сокола III.** 64

Український фонд воєнних вдовиць і сиріт: В послідних місяцях приняті: А) Як члени основателі (вкладка найменше 1400 Мп.): Е. Чубатий, Сваричів 1800 Маріян Стахурський, Ропчиці 5000, Иосиф Делькевич, Львів 2000, Стефан Нападієвич, Львів 1500, Іван Брилінський Львів 10.000; Б) Як члени спомагаючі (вкладка найменше 350 Мп.): Д. Великанович, Вікно 400, о. Ковловський, Рогатин 350. В. Децикевич, Львів 1000, Іван Буя, Львів 500, Теодор Голіян, Львів 500, Л. Гузар, Галич 1000, Р. Абрисовський, Львів 350, о. Евстахій Качмарський, Славсько 1000, Іван і Ольга Одіжинські, Ключів в. по 500. В.) Жертви зложили: Никола Бакай, Руда кр., 13.500, А. Цурковський, Пчани, 2750, о. Онуферко, Криве 1250, о. А. Гарасевич, Делїв 1148, д-р Навроцький Делятин, з вечерка 14.433, Богданівка, збірка 4000, К. Целевич, Угнів 5500, „Українська Громада" в Елізебес, Н. И. Америка, через тов. „Просвіта", Львів 50 000, „Співацький Кружок Боян" в Чікаґо, Америка 78 800 (20 дол), Степан Гайманович, Устє біск. 110 кгр. гороху, о. Володимир Скоробогатий, Нижнів 1000, о. Т. Пиндус, Зелена, збірка 3000, о. Семен Шпіцер, Солуків 200, о. Стефан Головацький і парохіяни Соколівки, збірка 2000, Ромуальд Перфецький, Львів, неприняний гонорар від Иосифа Пдкарчемного з Жукова 3000, Иосиф і Катерина Фурдас, Янґстон, Америка 50 000, Українська Шкільна Дітвора, Пітсбурґ, Пенсильванія 80.000, (збірка з концерту зладженого під проводом о. Е. Сидоріяка і д. Ст. Ягели, учителя), Український Народний Союз, Джерзі Сити (Америка), 24·25 дол. (95 787·50 мп.), Український Ратунковий Фонд, Норсемтн, Пенсильванія 200 дол. (794.000 мп.), о. Олекса Пристай, Кернеджіє, Пенсильванія 5 дол. (19.640 мп.), Остап Луцький, Воля долголуцька 100.000 мп. (жертви американських Земляків), о. Іван Стрільбицький, Наварія 30·0 (збірка в церкві на Зелені Свята), Уряд почтовий, Львів II, 4.270 (нагорода за найдену згубу о. Кучкуди з Поморян), громадяне з Пустомит і Лісновичі (через о. Володимира Стераюка) 8500, о. Павло Стукач, Смільник 1500, Гнат Труш, Висоцько 2000, д-рова Курівцева, Львів (місто вінка на могили Борців) 1000, Іван Сенишин, Львів 1500, Аматорський Кружок „Бесіди", Делятин 5600. — Названим Добродіям щире „Спасибіг!" За Виділ Праці: д-р К. Студинський, президент, В. Весоловський, секретар. — Канцелярія фонду у Львові: вул. Домініканська ч. 11. I.

ЛИСТУВАННЯ.

(Запити і відповіди).

П. Герасимовича Івана, умістившого статтю в ч. 112. „Гром. Вістника" прошу ласкаво о його адресу. — Евген Сорочак, Збараж. 62 1—1

М. Левицький, Прага. Брат просить помочі йому і жінці Іраїді Саламатіна — Київ, Несторівська 38. — Марушка. 61 1-1

Дрібні оголошення.

ТОКАРНІ, Стругачки, Вертячки, Гиблярки, Тасьмові пили, Циркулярки, Кружляки, Вінди, Трансмісії, Паси поручає „Пільот", Львів Баторого 4. 1277б) 0—30

ШУКАЮ мешкання з харчем для ученика 8 кл. ґімназ. від 1. серпня. Зголошення з услівями слати: Уряд парохії, Хлібовичі свірські п. Свірж. 11а 3—3

ШУКАЮ мешкання з харчем для 2 дітей з IV. кл. ґімн. хлопця і панночки від 1. вересня. Зголошення з услівями слати: Уряд парохії Хлібовичі свірські п. Свірж. 11б 3—3

ПОКІЙ неумебльований з осібним входом пошукує урядничка. Зголошення до Адміністрації під „Покій" 3—3

ПОШУКУЮ ставці при українській інтелігентній родині для 2 учеників з IV. і I. кл. гімн. на цілий рік за харчі або готівку. Зголошення з поданням услівий слати до 20. VII. 1922. до Адміністрації під „для священика". 35 3—4

СОЮЗ Українських Інвалідів прийме двох шевців-інвалідів з української війни до своєї шевської робітні, що хотіли би научитися доброго крою. Зголошення з документами до Союза українських інвалідів, Львів, Руська ч. 3. II. XXI 3—3

ВАЛЬЦІ і голендер цілком нові продасть зараз „УБУС", Львів, Осолінських 6. XVI 5—5

ОЖЕНИТЬСЯ кавалір, вищий державний урядник в середнім віці з панночкою або бездітною вдовою найбільш до 30 літ, образованою, по змозі музикальною. Дискреція запевнена. Зголошення лиш з фотографією, яку зверветься, під „Арете" до Адмін. „Гром. Вістника". 66 1—3

УКІНЧЕНИЙ БОГОСЛОВ прийме лекцію на час ферій або й на рік. Зголошення до Народнього Дому в Коровниках п. Перемишль. 1—1

СУКНІ маркізетові, шовково-трикотові також маркізетові блюзки, шляфроки продає з приводу кінчаючогося сезону по фабричних цінах

МІНЦЕР і ФРІШ
Львів, Кілінського 1.
XX. (проти віденської каварні). 1—1

Адвокат і оборонець в карних справах
Д-р Степан Баран
веде адвокатську канцелярію
в ТЕРНОПОЛІ, вул. 3. МАЯ ч. 5
(готель Адлера, побіч Нар. Торговлі).
67 1—7

Портрет нововибраного папи римського Пія XI, формату 45×55 цм., артистично виконаний, на білім картоні, особно в Римі замовлений є до набуття по ціні 500 Мп. в Українській Гуртівні І. Мацькова, Струтин, Рожнітів, Гал. 27 4—6

ПОЗІР! ПОЗІР!
ВІДБІРНА ШВЕЦЬКОЇ МАЙСТЕРНІ СОЮЗА УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ
міститься XXI 2—3
при вул. Руській ч. 3. II.
Елегантна нова обув а скора і солідна направа.
Дешеві ціни!

ВІСК чистий пчільний купуємо в кождій скількости і платимо найвищу ціну. Доставляємо знамениту штучну вощину і приймаємо віск до перерібки на вощину. 65 1—2
ПАСІЧНИЧА СПІЛКА у Львові, вулиця Зіморовича ч 20.

ПОЗІР! ПОЗІР!
Аматорські театральні гуртки!!!
Відбито на машині до писання песи, що дуже добре надаються до аматорських вистав по місточках та селах:
1. „Не співайте півні — не вменшайте ночі" — С. Васильченка, на 3 дії з життя шкільної молоді на селі в часі літніх ферій — ціна 700 мп.
2. „Нахмарило" — Б. Грінченка на 3. дії — ціна 700 мп.
3. „Як ковбаса та чарка — то минеться й сварка" — М. Старицького на 1. дію — ціна 600 мп. без пересилки.
Замовляти на адресу:
Львів, Ринок 43/I. В. Завадський.
75 Можна за післяплатою. 1—2

Ширіть наш часопис!

Побічний дохід для кождого працьовитого горожанина.
Листи і запити під адресою: „САНАТОР" 90 Бидгощ.

100.000 марок і більше місячно
сталого, чесного зарібку може мати кождий сільський учитель, громадський писар, дяк, взагалі кождий працьовитий чоловік на селі при поза службовій праці може ЗАРОБИТИ. 1781 4—4

Досвідчений строїтель фортепянів і пянін дуже совісно і солідно строїть і направляє (навіть цілком понищені) інструменти. Виїзджає на провінцію по замовленням. Має свіжі струни. Ласкаві замовлення до Адміністрації Гр. Вістника під „Строїтель Б." 18 2—3

МАШИНИ і рільничі знаряди краєвих і загр. фабрик.
УНІВЕРСАЛЬНІ ПЛУГИ і рухала.
БОРОНИ
КУЛЬТИВАТОРИ
СІЧКАРНІ тарабанні і щитові.
Ручні і кератні молотільні.
Керати криті, перехрестні і дзвонові
Сівники
Праси до соломи і сїна
Млинки до чищення збіжа, мотори
Кружлівки до молока
Маснички
Машини до шиття найновійшої і найліпшої конструкції та всякі господарчі артикули
74 1—2
найкориснійше доставляє гуртом і детайльно фірма
М. Ґуттманн
ПЕРЕМИШЛЬ,
вул. Ягайлонська 6. Телефон 116.
Адреса для телеграм: Гуттманн-Перемишль.
Ілюстровані цінники на бажання даром.

КАРПАТСЬКІ КОСИ!
Спеціяльно роблені, за кожду косу даю ґарантію: може бути 3—4 рази клепана. Коли була би невідповідна, то в кождім часі відміняю своїм коштом. Висилка як перед війною, гуртом і подрібно.
Коси надзвичайної доброти: ніяка фірма в світі не дорівняє карпатським косам до найтвердших гірських трав, псянок, як і до збіжа, хід незвичайно легкий, так, що кождий без напруження сил весело днину збуває і весело як з весілля домів вертає. — Сотки подяк і признань зі всіх сторін, куди вживають мої спеціяльно роблених кіс в оливі гартовані з найдобірнійшої англійської стали. Стережіться лиш дешевого і без поруки товару, бо кілька разів дорожче винесе лихий товар, піде здоровля і гроші марно!
ДОВЖИНА КІС: 60 65 70 75 80 85 90 цм.
ЦІНА ЗА ШТУКУ: 1550 1600 1650 1700 1750 1800 1850 мп.
Опуст: на 10 — 1, на 20 — 3, на 50 — 8, на 100 — 20 кіс даром. Кошта всі поношу сам. Бритви найліпші подорожіли: штука 1300 мп., тузин 12.000 мп. На инші товари служу цінами. Ріжні лопати, сапи, різаки, ткацькі бляти і проче що потрібне. На замовлення прислати конче цілу належитість або задаток. Без задатку не висилаю.
1871 10-10 Адрес фірми: СТЕПАН ДОБУЩАК, в Долині коло Стрия — Галичина.

Дешевий тиждень! **НАЙДЕШЕВШЕ** КОНФЕКЦІЮ жіночу і діточу і КАПЕЛЮХИ набути можна у фірми — „ЛЬВОВЯНКА" Анни Вахтель ЛЬВІВ, РИНОК 29 (дім Андрелього). Дешевий тиждень!

СУКНА на покриття футер. ВОВНИ і КАМҐАРИ на мужеські одяги. — Костюмові матеріяли. Плюші і велюри на дамські плащі. — Цайґи, полотна, всипи і инші блаватні і суконні товари 1887 6—6
поручає по конкуренційних цінах фірма
Й. ЦВЕРДОІНҐ і А. В. ЕЙНЕР
ЛЬВІВ, РИНОК 14.
Позір на фірму і число дому!!

Для Повітових Кооперативних Союзів і Кооператив
Шапкарська робітня
Союза Українських Інвалідів
Львів, вул. Руська 3., II. п.
достарчає на замовлення по дуже приступних цінах XXI. 2—4
Ріжного рода шапки.

Заграничні моделі
сукні трикотово-шовкові, блюзки, ґальки, шляфроки, жакети, вовняні і шовкові шалі, також жіноче білля
поручає
маґазин новостий для Пань
ФІРМА XXIII 2—2
МІНЦЕР і ФРІШ у ЛЬВОВІ, вул. КІЛІНСЬКОГО ч. 1.

Хемічні Заведення „LAOKOON"
сп. з обм. пор. у Львові, Ліндого 6.
поручають
1. Nervosan одиноке средство проти нервових болів, перестарілого ревматизму, перестуди і т. п.
2. Vitosan мінеральний бальзам, певне средство проти всіляких хоріб жолудка, корчів, при браку апетиту, недокревности, бігунці і т. п.
В кождій аптиці до набуття! 1858 3—6 В кождій аптиці до набуття!

ПЕЧІ І ВАФЛЕВІ КУХНІ
ставить нові, старі направляє швидко і дешево так в місци як і на провінції — —
:: Михайло Галібей ::
майстер кафлярський
ЛЬВІВ, вул. Петра Скарги ч. 5.
1851 2—?

Від 22. літ виконують наші робітні суконь і білля всякі роботи почавши від перерібок аж до найвибагливійших що до ґусту й моди жіноч. уборів. Також наш склеп продає полотна, шифони, хустки, гафти, крав. прибори, нитки і ин. гуртом і подрібно. — Дешеві ціни і солідна обслуга.
Жіноча Спілка промислова
„ТРУД" ЛЬВІВ, РИНОК Ч 39.
XV (вл. дім). 10—20

П. т.
Передплатників в Чехословаччині
просимо складати передплату за „Гром. Вістник" в Банку Чеських Леґіонів в Празі на конто Видавничої С-ки „Діло" у Львові, а нас повідомити карткою.
1—4 Адміністрація.

УРЯДЖЕННЯ
млинів, тартаків, олярень, машинових столярень та шлосарень як рівнож инші промислові машини достарчує під користними услівями
Промислова Спілка
„ТОПАС"
сп. з обм. пор.
у ЛЬВОВІ, вул. Крашевського
1884 19 а, телефон 624. 3—10

ТОМАСИНУ Ґ СУПЕРФОСФАТ
ваґоново і поодинокими міхами
доставляє
:: Краєвий Союз Господарських Спілок ::
IV. 2—5 ЛЬВІВ, вул. ЗІМОРОВИЧА ч. 20.
Жадайте сейчас услівій продажи.

КІНОТЕАТРИ
КОПЕРНИК і МАРУСЕНЬКА
висвітлюють від середи 12. липня 1922 р. родинну драму на 6 дійп. н.
Тайна чотирьох днів
В головній ролі найновійша фільмова звізда ЕВІ ЕВА.

Видає і за редакцію відповідає Данило Кузьма. З друкарні Спілки „Діло"

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA TOY